

Айзък Азимов

Препускане в снега

Джордж и аз седяхме до прозореца на „Ла бохем“ – френски ресторант, който той посещаваше от време на време на мои разноски, разбира се.

– Изглежда, ще вали сняг – отбелязах аз.

Констатацията ми не представляваше особен принос към съкровищницата на световното познание. През целия ден небето бе тъмно и смръщено, температурата – замряла в зоната на сковаващото синьо, пък и синоптиците бяха предсказали сняг. И все пак, почувствах се обиден, че Джордж игнорира напълно забележката ми.

– Сега ще ти разкажа за моя приятел Септимус Джонсън – каза той.

– Защо? – запитах. – Какво общо има той с факта, че май ще вали сняг?

– Естествена асоциация на идеи – изтъкна строго Джордж. – Това е процес, за който трябва да си чувал, дори и на теб самия никога да не се случвало

Моят приятел Септимус – заразкава Джордж – беше свиреп млад мъж с вечно начумерено лице и постоянно издути като възглавници бицепси. Той беше седмото дете в семейството и оттук идва името му. Имаше по-млад брат на име Октавиус и по-малка сестра – Нина.

Не знам докъде е стигнала тази прогресия в семейството му, но смятам, че пренаселеността в младежките му години го направи странно влюбен в тишината и самотата в по-зряла възраст.

Когато възмъжа напълно и постигна известен успех с романите си (като теб, стари приятелю, само с тази разлика, че понякога критиците се произнасят доста ласкаво за неговите творби), той се оказа с достатъчно пари, за да се отдаде на перверзната си страст към самотата. С една дума, взе че си купи една изоставена къща в забравено от Бога и от хората място в най-отдалечената от града част на щата Ню Йорк. Там се оттегляше за по-дълги или по-къси периоди от време, за да пише още романи. Не беше чак толкова далече от цивилизацията, но поне докъдето стигаше поглед, панорамата обхващаше безлюдна пустош.

Мисля, че бях единственият човек, поканен някога да гостува в извънградската му къща. Допускам, че ведрото достойнство в държанието ми, както и очарованието и разнообразието на моите истории, са му се понравили. Е, той никога не изясни източника на притегателната ми сила с толкова много думи, но едва ли ще да е било друго.

Разбира се, човек трябва да внимава с него. Всеки, който някога е

изпитал приятелското му потупване по гърба (любимия начин на Септимус Джонсън да поздравява хората), знае какво значи да ти счупят прешлен. Все пак неочакваният му изблик на сила бе добре дошъл при първата ни среща.

Бях обсаден от една-две дузини хулигани, които подведени от осанката и поведението ми на човек от висшето общество, допуснаха, че нося със себе си несметни богатства от пари в брой и бижута. Отбранявах се яростно, защото, както обикновено, в този ден нямах нито пени. Добре знаех, че веднъж установили това, те ще се отнесат с мен по най-жесток начин, водени от естественото си разочарование.

Точно в този момент се появи Септимус, погълнат от мисли за по-редното си произведение. Шайката отрепки се случи на пътя му и тъй като бе прекалено зает с мислите си, та да върви по друг начин освен по права линия, той ги изхвърляше разсеяно в ляво и дясно по двама или по трима. Налетя на мен в края на мелето точно когато му се яви просветление и той съзря изхода от литературната си дилема, каквато и да е била тя. Приемайки ме като талисман, донесъл щастие, той ме покани на вечеря. Като прецених, че вечерята на чужди разноски е един не помалък късмет, аз охотно приех.

Към края на вечерята бях натрупал доста червени точки в полза на имиджа си и той ме покани да му гостувам в извънградския му пушник. Тези покани зачестиха. Като се има предвид колко много обичаше самотата, изявлението му, че като е с мен все едно е сам, очевидно прозвуча вместо шедър комплимент.

Първоначално очаквах да видя някоя схлупена къщурка, но грешах напълно. Септимус очевидно изкарваше добри пари от романите си и не бе жалил средства. (Знам, че е доста нелюбезно да говоря за успешни романи в твое присъствие, драги, но, както ми е присъщо – придържам се към фактите.)

Всъщност къщата, макар и усамотена до такава степен, че непрекъснато потръпвах от необоснован страх, бе напълно електрифицирана и отоплена благодарение на генератор в мазето и слънчеви панели на покрива. Похапвахме добре и усърдно се стараехме да изпразним великолепната винарска изба. Живеехме в пълен разкош – нещо, към което винаги съм бил способен да се приспособя с изумителна лекота, независимо от недостатъчния ми житейски опит в това отношение.

Трябва да призная, че беше невъзможно хич да не поглеждаме през прозорците, а тоталната липса на всякакъв декор бе направо потискаща. Не липсваха, ако можеш да повярваш, хълмове и поля, дори и малко

езеро. Заобикаляше ни невероятно количество растителност в меланхолично зелено, но нямаше и помен от човешко присъствие – къщи, шосета или нещо друго, което да си струва да гледаш, като изключа редицата от телеграфни стълбове в далечината.

Веднъж след добро похапване и хубаво вино Септимус се изказа експанзивно:

– Джордж, приятно ми е твоето присъствие. След като послушам да говориш, за мен е такова облекчение да се върна към компютъра си, че в резултат от това стилът ми се подобри значително. Чувствай се свободен да идваш по всяко време. Тук – и той махна неопределено с ръка наоколо – ти можеш да избягаш и да се спасиш от всичките си грижи и ядове, които може би те преследват. А когато аз се трудя с компютъра над романа си, ти имаш пълен достъп до книгите ми, до телевизора или хладилника, а сигурен съм, че вече знаеш пътя до винарската изба.

Така си беше. Наистина го знаех. Даже си бях начертал малка пътеводна карта със знака X на мястото на избата, като внимателно бях разработил няколко алтернативни маршрута.

– Единственото лошо нещо на това убежище от световните беди е, че е затворено от първи декември до тридесет и първи март. Тогава не мога да ти предложа гостоприемството си. Трябва да остана в градската си къща.

Бях сломен от тази новина. Зимата е най-злочестото време за мен. В края на краищата, скъпи ми приятелю, точно тогава кредиторите ми стават най-настоятелни. Тези ненаситни хора, както всеки знае, са достатъчно богати, та да махнат пренебрежително с ръка за няколко жалки цента, които евентуално им дължа. Но те, изглежда, изпитват някакво особено садистично опиянение от възможността да бъда изхвърлен във посред зима. Снегът ги вдъхновява към нови прояви на ненаситен вълчи глад. Затова най-вече през зимата бих се зарадвал на това убежище.

– Защо не използваш къщата през зимата, Септимус? – попитах. – С един буен огън в тази великолепна камина, която по нищо не отстъпва на също така великолепното ти централно отопление, ти можеш спокойно да се присмиваш и на студа в Антарктида.

– Така е – съгласи се Септимус, – но като че ли всяка зима виещи като дяволи снежни виелици се срещат точно тук и стоварват снега си върху моето почти райско кътче. Тогава тази потънала в самота къща, която обожавам, бива откъсната от външния свят.

– Още по-добре – изтъкнах аз.

– Напълно си прав – отвърна Септимус. – И все пак провизиите ми

идват от външния свят. Храна, пиене, гориво, бельо. Унизително е да го призная, но истината е, че всъщност не мога да оцелея без външния свят – или поне не бих могъл да живея така луксозно, както би желало да живее всяко почтено човешко същество.

– Знаеш ли, Септимус – казах аз, – мисля, че мога да намеря разрешение на този въпрос.

– Колкото и да се напъваш, няма да успееш. Все пак този дом е твой осем месеца в годината или поне винаги, когато аз съм тук през тези месеци.

Това беше така, но как би могъл един разумен човек да се примири с осем месеца, когато в годината те са дванайсет? Същата вечер извиках Азazel.

Мисля, че не знаеш за Азazel. Той е дяволче, един палав магьосник, висок около два сантиметра. Надарен е с изключителна сила, която с удоволствие показва, тъй като в неговия свят – където и да се намира, нямат много високо мнение за него. Следователно...

О, чувал си за него, така ли? Е добре, стари ми приятелю, как бих могъл да ти разкажа хронологично тази история, ако ти се чувстваш едва ли не задължен непрекъснато да изразяваш собственото си мнение? Изглежда, не разбираш, че изкуството да се разговаря се състои в това, човек да слуша абсолютно внимателно и да се въздържа от прекъсвания под такива благовидни претексти, че е чувал тази история и преди. Най-малкото...

Както винаги Азazel беше бесен, че го викат. Очевидно е бил зает с това, което той нарича тържествен религиозен обред. Аз самият едва сдържах яда си. Той винаги се занимава с нещо, което си въобразява, че е много важно. Изглежда не може да разбере, че когато го повикам, то е защото неминуемо съм се забъркал в ситуация, която има съдбоносно значение за мен.

Изчаках докато припряното му ломотене утихна и тогава обясних положението.

Той ме изслуша, смръщил мъничкото си личице, и накрая попита:

– Какво е сняг?

Аз въздъхнах и му обясних.

– Да не искаш да кажеш, че тук от небето пада втвърдена вода? Късове втвърдена вода? И животът продължава?

Не си направих труда да му спомена и за градушките, а само казах:

– Пада на меки, пухкави снежинки, Могъщи ми господарю. (Нали разбираш, винаги му действа успокоително, когато го лаская с разни

глупави имена.) – Не е приятно обаче, когато започне да вали обилно.

Азazel каза:

– Ако искаш от мен да променя климата и атмосферните условия в този свят, то най-категорично отказвам. Това ще попадне в графата „Намеса във вътрешните работи на планетата“, което е в противоречие с етичните норми на моя високонравствен народ. Не бих дръзнал и да си помисля да бъда неетичен. Нещо повече, ако бъда обвинен в това, ще ме дадат за храна на ужасната птица Ламел – отвратително създание, на всичкото отгоре с ужасни маниери на хранене. Гнус ме е даже да ти кажа с какво ще се смеси в стомаха си.

– Не бих и помислил да те карам да променяш реда на планетата, Възвишени мой. Бих искал да те помоля за нещо много по-просто. Видж сега, когато вали сняг, снежинките са толкова меки и пухкави, че не могат да издържат тежестта на човек.

– Вие сте си виновни, че сте толкова тежки – каза презрително Азazel.

– Не ще и дума – съгласих се аз, – но бих искал да те помоля да направиш моя приятел по-лек само когато е върху сняг.

Трудно ми бе да задържа вниманието на Азazel. Той продължаваше да негодува:

– Навсякъде втвърдена вода, която покрива цялата земя! – и клатеше глава, като че ли не можеше да възприеме подобна абсурдна идея.

– Можеш ли да направиш приятеля ми по-лек? – попитах аз, атакувайки право в целта.

– Разбира се – възмутено отвърна Азazel. – Необходимо е само да се приложи принципът на антигравитационното поле, което може да бъде възбудено, като се поставят молекулите на водата в определени условия. Не е лесно, но може да стане.

– Почакай! – притесних се аз, като си помислих за опасностите от едно пряко, лишено от гъвкавост приложение на принципа. – Би било разумно да поставиш силата на антигравитационното поле под контрола на моя приятел. Може да му хрумне някой ден да гази във вода.

– Искаш да кажеш да я настроя към вашата груба и недодялана автономна система? Ама твоето нахалство наистина няма граници!

– Само питам – казах смирено аз, – понеже ти знаеш повече. Ако не бях толкова неук, щях да се сетя да не искам такова нещо. И все пак по-добре е да помоля теб, отколкото някой друг от твой народ.

Тази дипломатична лъжа пожъна очаквания резултат. Азazel изду гърди с цели два милиметра и изписука във високомерен алт:

– Ще стане.

Предположих, че точно тогава Септимус се е сдобил с тази дарба, но не бях сигурен. Беше едва август и нямаше сняг, на който да проверя способностите на Септимус, нито пък бях в настроение за едно припряно пътуване до Антарктика, Патагония или даже Гренландия, за да намеря материал за експеримента.

А и нямаше смисъл да обяснявам на Септимус каква е ситуацията без наличието на сняг за демонстрация. Нямаше да ми повярва. Можеше даже да стигне до нелепото заключение, че аз, представете си, съм пиан.

Но орисниците се оказаха благосклонни към мен. Бях отседнал във вилата на Септимус в края на ноември за, както той го нарече „последно гостуване за сезона“, когато падна необичайно обилен сняг за това време на годината.

Септимус шумно се вайкаше и обяви война на цялата вселена за това, че не му е спестила тази подла обίδα.

Но за мен нещата се развиваха божествено – а и за него щяха да бъдат, само ако знаеше каква е работата. Казах му:

– Не се страхувай, Септимус. Сега е моментът да разбереш, че снегът не е страшен за теб. – Аз търпеливо му обясних ситуацията в пълни подробности.

Очаквах първата му реакция да бъде обидно недоверие, но вместо това той отправи няколко напълно ненужни забележки за състоянието на умствените ми способности.

Все пак имах на разположение цели месеци, за да разработя стратегията си. Затова казах:

– Може би си се питал как си изкарвам прехраната. Няма да се изненадаш, че съм бил толкова сдържан досега, като ти кажа, че аз съм ключова фигура в една правителствена програма за изследване на антигравитацията. Не мога да ти съобщя повече, освен че ти си един безценен участник с опит и страшно много ще помогнеш за напредването на програмата. Тя е от изключително значение за националната ни сигурност.

Аз тихичко изтананиках няколко такта от националния химн, докато той ме зяпаше с широко отворени от изумление очи.

– Сериозно ли говориш?

– Бих ли си играл с истината? – запитах аз на свой ред и, рискувайки да ми бъде възразено, добавих: – или пък ЦРУ?

Той се хвана на въдицата, завладян от атмосферата на естествената правдоподобност, която лъха от всичките ми думи.

– Какво се очаква от мен?

– Земята е покрита само от петнайсет сантиметра сняг. Представи си, че си безтегловен и стъпи на него.

– Трябва само да си го представя, така ли?

– Това е единственото условие, за да стане възможен експериментът.

– Ще си намокря краката.

– Ами обуй си високите ботуши тогава – отвърнах саркастично.

Той се поколеба, но после извади и надяна високите ботуши. Тази открита проява на недоверие към думите ми ме нарани дълбоко. Остави това, ами си навлече и дебело кожено палто и още по-дебела кожена шапка.

– Ако си готов? – започнах аз хладно.

– Не съм! – прекъсна ме той.

Отворих вратата и Септимус пристъпи навън. По покритата веранда нямаше сняг, но веднага щом като излезе на стъпалата, те като че ли се изплъзнаха под краката му. Той се вкопчи отчаяно в перилата.

Някак си успя да стигне до края на късото стълбище и се опита да се изправи, но нещо не се получаваше или поне не стана по начина, по който смяташе да го направи. Той продължи да се плъзга още метър-два, като цепеше въздуха с ръце и крака. После се приземи по гръб и продължи да се пързалия надолу, докато прелетя покрай едно младо дръвче и инстинктивно обви с ръце ствола му. Завъртя се около него три-четири пъти и най-последно спря.

– Що за хлъзгав сняг е това! – изкрещя Септимус, а гласът му трепереше от възмущение.

Трябва да призная, че независимо от упованието си в Азazel бях застинал в безкрайна изненада. Септимус не бе оставил никакви отпечата-тъци от стъпки, а пързалиящото му се тяло дори не бе изписало чертичка по снега, да не говорим за улей или бразда.

– Когато си върху на снега, ти нямаш никаква тежест – обясних аз.

– Идиот! – бе краткият му коментар.

– Погледни снега. Няма никакви отпечата-тъци

Септимус се втренчи в снега, а после направи няколко бегли забележки от такова естество, че могат да бъдат причислени към категорията на нецензурните.

– А триенето – продължих аз – зависи отчасти от натиска между

плъзгащото се тяло и това, по което то се плъзга. Колкото по-малък е натискът, толкова по-малко е и триенето. Тъй като ти нямаш никакво тегло, налягането ти върху снега е равно на нула и затова се плъзгаш по него като че ли си върху най-гладкия лед.

– Какво трябва да направя в такъв случай? Не мога да оставя краката ми да се плъзгат по този начин!

– Нали не те боли? Щом като не тежиш, и по гръб да се плъоснеш, няма да те боли.

– И така да е. Това, че не ме боли, не е достатъчно основание да прекарам остатъка от живота си проснат по гръб в снега.

– Хайде, Септимус, помисли си, че ставаш отново тежък, и се изправи.

Той се намръщи по обичайния си начин и каза:

– Само да си помисля, че съм тежък, а? – но все пак го направи и тромаво се изправи на крака.

Сега бе затънал няколко сантиметра в снега и когато се опита – много предпазливо – да тръгне, това не му костваше по-голямо усилие, отколкото на всеки нормален човек.

– Как го правиш, Джордж? – попита той с много повече уважение в гласа си, отколкото обикновено успях да предизвикам. – Не съм и помислял, че си такъв голям учен.

– ЦРУ ме принуждава да прикривам големите си научни познания – обясних аз. – Сега си представяй че ставаш по-лек и по-лек и върви както си вървиш. Ще оставяш все по-плитки и по-плитки следи, а снегът ще става все по-хлъзгав. Спри, когато усетиш че става опасно хлъзгав.

Той направи точно каквото му казах, защото ние учените можем да упражняваме силно интелектуално въздействие върху по-низшите смъртни.

– А сега – казах аз – опитай се да се плъзнеш наоколо. Когато искаш да спреш – просто се направи по-тежък, но го прави постепенно, защото иначе ще забиеш нос.

Тъй като беше спортен тип, Септимус веднага усвои майсторлъка. Веднъж сподели, че бил овладял всички видове спорт с изключение на плуването. Когато бил на три годинки, баща му го хвърлил във водата в най-добронамерен опит да го научи да плува, като избегне досадната необходимост от инструкции. В резултат на младия Септимус му трябвали десет минути дишане уста в уста, за да се върне към живота. Изповяда, че това оставило у него страх от водата за цял живот, също и безкрайно отвращение към снега. „Снегът е просто втвърдена вода“, обяви той,

точно както би казал Азazel.

При новите условия обаче омразата му към снега не бе очевидна. Той започна да се пързая наоколо с цепещи въздуха възгласи „Ихуу“, а от време-навреме, като завиваше, се правеше по-тежък и хвърляше пръски сняг. После спираше.

– Почакай! – извика той и се втурна в къщата, а след малко излезе и ако щеш вярвай, но бе прикрепил кьнки за ботушите си.

– Учих се да се пързялям по езерото – обясни той, докато ги присегаше, – но това никога не ми доставяше удоволствие. Все се страхувах, че ледът ще се пропука. Сега мога да се пързялям с кьнките по земята без никаква опасност.

– Но не забравяй – казах разтревожен, – че номерът действа само върху молекули на H₂O. Ако попаднеш на участък гола земя или паваж, безтегловността ти ще изчезне моментално и ще се удариш.

– Не се тревожи – каза той, като си плю на петите и се втурна стремглаво напред. Гледах го как препуска поне половин миля по замръзналата пустош на имението си и до ушите ми достигна далечното мучене на песента „Да препускаш по снега в теглена от кон шейна...“

Трябва да знаете, че Септимус всеки път вземаше фалшиво височината на нотите, така че си запуших ушите.

Последвалите месеци, дълбоко вярвам, бяха най-щастливите в живота ми. Цялата зима се гуших на топло и уютно в къщата, ядах и пиех като крал, образовах се с криминалета, като се опитвах да изпреваря автора и да отгатна кой е убиецът. С мрачна наслада си представях разочарованието, което са изпитали кредиторите ми в града.

Гледах през прозореца как Септимус се пързая безспир по снега. Каза, че това го карало да се чувства като птица и пораждало у него усещането, че е триизмерен – нещо, което не познавал дотогава. Е, всекиму своето.

Предупредих го, че не трябва да се оставя да го видят.

– Това може да ме изложи на опасност – казах му аз, – тъй като ЦРУ не би одобрило този частен експеримент. Не мисли обаче, че се страхувам за себе си, защото за човек като мен науката стои над всичко. Все пак, ако те видят да се носиш така по снега, можеш да привлечеш любопитството на хората и цяло стадо вестникари да се струпа около теб. ЦРУ ще научи и тогава трябва да изтърпиш наказанието стотици учени и военни да те ръчат и мушкат. Няма да останеш и за минутка

сам. Ще се превърнеш в национална забележителност и по всяко време на деня и на нощта ще си в обсега на хиляди интересувачи се от тебе хора.

Септимус потръпна силно пред перспективата за това – точно както си мислех, че ще реагира любител на самотата като него. После попита:

– Но как ще се снабдявам с провизии, когато съм затрупан със сняг? Нали заради това реши да приложиш този експеримент?

– Сигурен съм, че камионите ще могат да се движат по пътищата и ти ще успееш да натрупаш достатъчно припаси, за да преживееш времето, през което няма да могат. Ако все пак ти дотрябва нещо суперспешно, когато си напълно затрупан от снега, винаги можеш да се изпързляш в безопасна близост до града, без да рискуваш, че някой ще те види. И без това ще има много малко хора в такова лошо време, а най-вероятно е изобщо да няма никой. Тогава ще си върнеш теглото и ще се търриш последните неколкостотин метра, като се правиш на много изтощен. Ще си купиш каквото ти трябва и отново ще извървиш бавно и уморено неколкостотин крачки и после... – после пак ще се понесеш. Схващаш ли?

Всъщност през онази зима не му се наложи да прави това нито веднъж. От самото начало знаех, че преувеличава опасността от снега. А и никой не го видя докато препускаше по белите полета.

Септимус беше ненаситен. Трябваше да видиш изражението на лицето му, когато не валеше сняг повече от седмица или температурата се покачваше над нулата. Не можеш да си представиш как се тревожеше за състоянието и сигурността на снежната покривка.

Каква прекрасна зима! И каква трагедия, че остана единствена!

Какво се случи ли? Ще ти разкажа. Спомняш ли си какво казал Ромео точно преди да промуши с ножа си Жулиета? Едва ли, затова ще ти припомня. Той произнесеъл думите: „Пусни жена в живота си и със спокойствието ти е свършено“.

Следващата есен Септимус срещна една жена на име Мерседес Гъм. И преди си беше имал работа с жени – той не е отшелник, нито чак такъв саможивец, но те никога не са означавали много за него. В това няма нищо лошо. В края на краищата аз самият съм бил жестоко преследван от много млади жени и никога не съм смятал, че в това има нещо лошо. Вярно е, че те често са ме притискали до стената и са ме изнудвали, но май се отклонявам от историята.

Септимус дойде при мен много отчаян.

– Обичам я, Джордж – каза той. – Луд съм по нея. Тя е пътеводната звезда в живота ми.

– Много добре – отвърнах. – разрешавам ти да походиш с нея известно време.

– Благодаря ти, Джордж – мрачно отвърна Септимус. – Но това, което всъщност ми трябва, е нейното съгласие. Не знам защо, но ми се струва, че тя не си пада много по мен.

– Странно – рекох аз. – Обикновено имаш приличен успех с жени-те. В края на краищата ти си богат, мускулест и не по-грозен от останалите.

– Мисля, че проблемът е точно в мускулите ми – каза Септимус. – Смята ме за дебелак.

Не можех да не се възхитя на мнението на госпожица Гъм. Ако трябва да се изразя колкото се може по-дипломатично, Септимус си беше дебелак. Как да имам по-различна оценка за него, представяйки си как мускулите му се извиват като въжета и издуват ръкавите на самото му, да не говорим изобщо за цялата ситуация, в която се беше забъркал!

– Тя казва, че не се възхищава от физическата сила у мъжете – про-рони той. – Предпочита някой дълбокомислен, интелектуален, много благоразумен, философски настроен и още цял куп „ен“ прилагателни за мъжа на нейните мечти. Но аз не притежавам нищо от тези качества.

– Каза ли й, че си писател?

– Разбира се! Оказа се, че е чела някои от моите книги. Но нали знаеш, Джордж, в тях се разказва за футболисти, а според нея това е от-блъскващо, дори отвратително.

– Предполагам, че не е спортен тип.

– Естествено, че не е. Тя плува. – Той направи такава физиономия, като че ли си спомняше как са то съживявали с изкуствено дишане уста в уста на тригодишна възраст. – Но това не помага.

– В такъв случай – казах аз утешително, – забрави я, Септимус! Же-ни колкото щеш. Една си отива, друга идва. Има много риби в морето и много птици в небето. В тъмното всичките са еднакви. Тази или онази – няма никакво значение.

Можех да продължавам в този дух безкрай, но той, странно защо, стана някак неспокоен, а човек трябва да е нащрек с дебелачите, когато стават неспокойни.

Септимус каза:

– Джордж, с тези си мисли ме нараняваш много дълбоко. За мен

Мерседес е единственото момиче на света. Не бих могъл да живея без нея. Тя е неразривно свързана със същността на живота ми. Тя е въздухът, който дишам, ударите на сърцето, светлината за очите ми. Тя...

И той, за разлика от мен, продължи в този дух безкрай и, изглежда, никак не го интересуваше, че сега пък аз бях засегнат дълбоко от нелепата му поетичност.

– Не виждам никакъв друг изход, освен да настоявам за женитба – обяви той в заключение.

Думите му прозвучаха като погребален звън. Чудесно знаех какви ще бъдат последиците. Тяхната женитба означаваше край за моя рай. Не знам защо става така, но ако има нещо, за което младите съпруги твърдо настояват, то е приятелите от ергенските години на мъжа да се пръждосат от полезрението им. Никога вече нямаше да бъде поканен в извънградската къща на Септимус.

– Не можеш да направиш това! – казах разтревожено.

– О, признавам, че ще бъде трудно, но мисля, че ще се справя. Разработил съм план. Мерседес може да ме смята за дървеняк, но не съм чак толкова глупав. Ще я поканя в къщата си извън града в началото на зимата. Там, сред тишината и спокойствието на моя рай тя ще почувства, че сърцето ѝ ликува и постепенно ще осъзнае истинската красота на душата ми.

Помислих си, че такъв ефект е извън възможностите дори на неговия рай, но запитах само:

– Не смяташ да ѝ покажеш как можеш да се пързаяш по снега, нали?

– Не, не! – каза той. – Поне не преди да се оженим.

– Дори и тогава...

– Глупости, Джордж – критично започна Септимус. – Съпругата е второто „аз“ на мъжа. На съпругата могат да се доверят най-съкровени тайни на душата. Съпругата...

И той отново се впусна в безкрайни брътвежи по въпроса. Всичко, което можах да изрека отпаднало, бе:

– На ЦРУ това няма да му хареса.

Последва кратък, сбит и пределно ясен коментар за ЦРУ, Съветският съюз, а също Куба и Никарагуа щяха на драго сърце да се съгласят с него.

– Някак ще я убедя да дойде с мен в началото на декември – продължи той. – Надявам се, че ще ни разбереш, Джордж, но ние двамата смятаме да бъдем сами. Знаем, че не би ти минало и през ум да пречиш

на романтиката, която ще изникне между Мерседес и мен сред тишината и спокойствието на природата. Магнетизмът и усамотението и спрялото време със сигурност ще ни привлекат един към друг.

Познах цитата, разбира се. Това бяха думите, които Макбет изрекъл точно преди да намушка Дънкан. Продължих да гледам приятеля си със студено превъзходство. След месец госпожица Гъм наистина замина за извънградската къща на Септимус, а аз си останах в града.

Не съм бил свидетел на това, което се е случило там. Изслушах само устните показания на Септимус, ето защо не мога да гарантирам за всички подробности.

Госпожица Гъм наистина била пливкиня, но Септимус, питаейки непреодолимо отвращение към това занимание, не я попитал нищо по въпроса. Нито пък госпожица Гъм изпитвала някаква необходимост да насилва с подробности един незадаващ въпроси дървеняк. Поради тази причина Септимус така и не узнал, че любимата му била една от онези смахнати жени, на които им правело удоволствие да надяват банския си костюм посред най-люта зима, да разчупват леда по реките и езерата и да се гмуркат в ледената вода за здравословно, освежаващо плуване.

Станало така, че в една ярка, мразовита утрин, докато Септимус хъркал дебелашки, госпожица Гъм се събудила, облякла банския си костюм, увила се в кадифен халат, обула гуменки и поела по снежната пътека към езерото. Повърхността му била леко заледена, но отдолу водата прозирала примамливо. Госпожицата свалила халата и гуменките и се хвърлила през глава в ледената вода, като показала, както личало, всички признаци на голямо удоволствие.

Не след дълго Септимус се събудил и с безпогрешния инстинкт на влюбен веднага разбрал, че обичаната му Мерседес не е в къщата. Обходил я нагоре-надолу, като зовял името ѝ. Намерил дрехите и другите ѝ вещи в стаята и разбрал, че не е отпътувала тайно за града (защото това била първата странна мисъл, която го споходила). Сигурно била навън.

Бързо надянал чифт ботуши върху босите си крака и надянал найдебелото си палто над пижамата. Така екипиран се втурнал навън, продължавайки да я вика.

Естествено госпожица Гъм го чула и размахала буйно ръце като крещяла:

– Тук съм, Сеп, тук съм!

Това, което се случило после, ще ви предам с думите на самия

Септимус. Ето какво разказа той:

– Стори ми се, че вика: „Помощ, помощ, помощ!“ Стигнах до логичното заключение, че любимата ми се е осмелила да тръгне по леда в момент на лудост и е паднала в езерото. Как би могло да ми дойде на ум, че доброволно ще се хвърли в ледените води? – След кратка пауза продължи:

– Толкова голяма бе любовта ми към нея, Джордж, че моментално реших да предизвикам водата, която обикновено малодушно избягвам – особено ледено студената, и да ѝ се притека на помощ. Е, може би не моментално, но честно казано след не повече от две, или в краен случай три минути на размисъл. След това изкрещях: „Идвам обична, единствена моя! Дръж главата си над водата!“ – И тръгнах. Не смятах да вървя по снега. Чувствах, че няма достатъчно време. Намалях теглото си докато тичах и след това полетях в едно великолепно пързаяне право през тънката снежна покривка, право през леда, който обрамчваше езерото, и... право във водата, което бе съпроводено с едно гръмко, атрактивно плъсване.

Както знаеш, не мога да плувам и наистина ужасно ме е страх от водата. Ботушите и палтото ме теглеха към дъното и със сигурност щях да се удавя, ако Мерседес не ме бе спасила.

Може би си мислиш, че романтиката в подвига и ни е сближила и свързала в едно цяло, но... – Септимус поклати отрицателно глава, а в очите му имаше сълзи.

– Нищо подобно. Беше бясна. „Ах ти дръвник такъв!“, пишеше тя пронизително. „Как можа да се хвърлиш във водата с палто и ботуши, а на всичкото отгоре не можеш и да плуваш! Какво, за Бога, си мислеше, че правиш? Знаеш ли колко трудно ми беше да те измъкна на брега? И така се беше паникьосал, че ме цапардоса по ченето. За малко да ме убиеш – почти ми изкърти челюстта и щяхме да се удавим и двамата. Още ме боли.“

Тя си събра багажа и си замина сърдита, а аз останах сам с наченките на нещо, което се разви бързо в много гадна настинка. Още не ми е минало съвсем. Не съм я виждал оттогава – не отговаря на писмата ми, затваря телефона, когато чуе гласа ми. Животът свърши, Джордж.

– Септимус, не за друго, а само от чисто любопитство искам да те попитам, защо се хвърли във водата? – казах аз. – Защо не остана на брега на езерото или толкова близо до леда, колкото да не те е страх, и не ѝ подаде дълга пръчка или нещо подобно?

Септимус изглеждаше огорчен.

– Не смятах да се хвърлям във водата, а само да се плъзна по повърхността ѝ.

– Да се плъзнеш по повърхността ѝ? Не ти ли казах, че безтегловността ти ще действа само върху лед?

Септимус доби яростно изражение.

– Така си мислех. Ти ми каза, че ще действа върху H_2O . Това са молекулите на водата, нали?

Той беше прав. H_2O звучеше по-научно, а тогава трябваше да поддържам пред него имиджа си на научен гений. Опитах се да възразя:

– Но имах предвид твърда H_2O .

– Да, но не каза твърда H_2O ! – изсъска Септимус, като бавно започна да се надига, а нещо във вида му подсказваше недвусмислено за намерението му да ме накълца на парчета.

Не рискувах, да остана, за да проверя основателно ли е било предчувствието ми. Не съм го виждал от тогава, нито пък съм ходил в извънградския му рай. Допускам, че живее на някой остров в Южно море, най-вече защото, мисля си аз, не желае никога повече да вижда сняг или лед.

Стана както казах: „Допусни жена в живота си и...“, макар че като се замисля, май беше Хамлет този, който произнесъл тези думи точно преди да промуши с ножа си Офелия.

Джордж изпусна дълбока винена въздишка от дълбините на това, което смята за своя душа, и каза:

– Ще затварят вече и е по-добре да ставаме. Плати ли сметката?

За съжаление бях я платил.

– Апропо, стари приятелю, можеш ли да ми заемеш една петарка, та да се прибера в къщи?

Да, отново можех, за съжаление.

КРАЙ

© 1984 Айзък Азимов
© 1993 Радост Ванева, превод от английски

Isaac Asimov
Dashing Through the Snow, 1984

Набиране на текста: Светослав Иванов, 2006
Разказът е включен в сборника „Азazel“, издателство „Книжен тигър“, 1993 г.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/255>]